

KAMER VAN BEROEP GEMEENSCHAPSONDERWIJS

BESLISSING

GO / 2023 / 24/ ... / 12 DECEMBER 2023

Inzake Mevrouw ... , wonende te ..., ..., met als raadsman Mr. ..., advocaat te ..., ..., alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

Verzoekende partij

Tegen GEMEENSCHAPSONDERWIJS, Scholengroep ..., met zetel te ..., ..., vertegenwoordigd door mevrouw ..., algemeen directeur, bijgestaan door Mr. ... en Mr. ... en op de zitting bijgestaan door Mr. ..., advocaat te ..., ..., alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

Verwerende partij

Met een op 28 september 2023 ter post aangetekende brief heeft Mr. ... in naam van mevr. ... beroep ingesteld tegen de beslissing van 5 september 2023 waarbij de Raad van bestuur van GO! Scholengroep ... aan mevrouw ... de tuchtmaatregel 'het ontslag' oplegt.

1. Over de relevante gegevens van de zaak

Mevrouw ... is als vastbenoemd opvoeder tewerkgesteld in GO! ... en staat sinds de aanvang van haar tewerkstelling d.d. 1 september 2019 in voor de buscoördinatie.

Naar aanleiding van een aantal conflicten deelt de waarnemende directeur op 5 juli 2022 aan mevrouw ... mee dat zij de buscoördinatie in de toekomst niet langer zal waarnemen.

In de loop van augustus 2022 worden een aantal bijkomende klachten geformuleerd ten aanzien van de verzoekende partij.

De raad van bestuur beslist op 30 augustus 2022 om een tuchtonderzoek op te starten. De onderzoekscel van het GO! wordt hiermee belast. De verzoekende partij wordt hiervan op de hoogte gesteld met een ter post aangetekende brief d.d. 2 september 2022.

Op 20 juni 2023 wordt het onderzoeksrapport neergelegd.

Naar aanleiding van de bespreking van het onderzoeksrapport beslist de verwerende partij op 27 juni 2023 om de verzoekende partij uit te nodigen voor een hoorzitting aangezien zij overweegt om de tuchtmaatregel 'het ontslag' op te leggen. Mevrouw ... wordt hiervan op de hoogte gebracht met een ter post aangetekende brief d.d. 3 juli 2023 en wordt tegelijk uitgenodigd voor een hoorzitting op 5 september 2023.

Op 31 augustus 2023 meldt de verzoekende partij, die sinds 5 juli 2022 arbeidsongeschikt is, dat zij op 1 september 2023 het werk zal hervatten. Op 1 september 2023 beslist de algemeen directeur om mevrouw ... bij hoogdringendheid preventief te schorsen. Zij wordt uitgenodigd voor een hoorzitting die (tevens) op 5 september 2023 plaatsvindt.

Op 5 september 2023 beslist de raad van bestuur, na de verzoekende partij te hebben gehoord, om de preventieve schorsing te bevestigen en om de tuchtmaatregel 'het ontslag' op te leggen. De volgende tenlasteleggingen worden in aanmerking genomen voor het ontslag:

“- Het in de loop van het schooljaar 2021-2022 -onder andere de volledige maand september 2021- zichzelf veelvuldig toewijzen van vervangingsopdrachten van busbegeleiding, met als gevolg dat ze haar

normale dienstprestatie van statutair personeelslid (36 uur/week) in die werkweken niet kon realiseren;

- Het tijdens de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022 overnemen van busritten van busbegeleider ... (bus 15), ook op tijdstippen waarop deze medewerker wel degelijk aan de slag was en haar dan belasten met een andere busrit -waarvan ze de leerlingen niet kende- enkel omdat de rit van bus 15 aan haar woonplaats passeert en ze daardoor haar woon-werkverkeer uitspaart, waarbij ze eigenlijk misbruik maakt van haar functie van buscoördinator ten aanzien van de busbegeleider, ten behoeve van haar eigen comfort;

- Het tijdens het schooljaar 2021-2022 verschillende keren vroeger afgestapt zijn bij vervangingsopdrachten van busbegeleiding, zodat de buschauffeur de resterende leerlingen zonder begeleiding moest laten afstappen, met als verzwarende omstandigheid dat het om leerlingen van het buitengewoon onderwijs gaat die in principe meer kwetsbaar en minder zelfredzaam zijn dan leerlingen uit het gewoon onderwijs en met als bijkomende verzwarende omstandigheid dat ze als coördinator van de busbegeleiding een voorbeeldfunctie heeft ten aanzien van de andere busbegeleiders;

- Het verschillende keren in het schooljaar 2021-2022 betalen van vervangende busbegeleiders 'in het zwart', met middelen die ze verkreeg door aan de afwezige busbegeleiders -die moesten vervangen worden- te vragen om een enveloppe met cash geld aan haar te geven (zoals bij ... in februari 2022 en bij ... in maart 2022) of door aan de afwezige busbegeleider te vragen om zelf haar vervanger te vergoeden (zoals bij ... voor haar vervanging op 28 oktober 2021);

- Het verschillende keren inzetten van vervangende busbegeleiders zonder hen een vervangingscontract te geven, zoals in maart 2022 voor de vervanging van ..., en op 10 januari 2022 en 7 maart 2022 voor de vervanging van”

De verzoekende partij stelt zowel beroep in tegen de preventieve schorsing als tegen de tuchtmaatregel.

De Kamer van beroep heeft de preventieve schorsing bevestigd middels beslissing d.d. 24 oktober 2023.

2. Het procedureverloop

Mr. ... heeft namens verwerende partij met een mail d.d. 13 oktober 2023 het administratief dossier en bij mail en aangetekende brief van 7 november 2023 een verweerschrift ingediend.

De partijen werden voor de hoorzitting regelmatig opgeroepen met een ter post aangetekende brief d.d. 4 oktober 2023. De partijen waren op de hoorzitting aanwezig en vertegenwoordigd.

Er worden geen getuigen gehoord.

Er worden geen leden van de kamer gewraakt.

3. Over de ontvankelijkheid van het beroep

Het beroep is tijdig en in de geëigende vorm ingediend.

4. De grond van de zaak

4.1. Vooreerst merkt de Kamer van beroep op dat door het beroep van de verzoekende partij de zaak in haar geheel aanhangig wordt gemaakt. Ingevolge de devolutieve werking van het beroep zal de Kamer van beroep de ten laste gelegde tuchtfacten en de bestreden beslissing volledig onderzoeken in al zijn aspecten, zowel vanuit de legaliteit als de opportuniteit.

Het voorgaande houdt o.m. in dat onregelmatigheden die de verwerende partij bij de totstandkoming van de bestreden beslissing heeft begaan, gedekt worden door het onderzoek en de beslissing van de Kamer van Beroep, met uitsluiting van de miskennis van voorschriften die op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven of die tot gevolg hebben dat de beslissing als niet bestaande moet worden

beschouwd. De Kamer van beroep zal een eigen oordeel vormen, zowel in rechte als in feite, dat de zaak definitief beslecht met een gemotiveerde beslissing die in de plaats komt van de beslissing van de tuchtoverheid.

4.2. Bovendien brengt de Kamer van beroep in herinnering dat zij middels de beslissing d.d. 24 oktober 2023 uitspraak heeft gedaan over het door de verzoekende partij ingediende beroep tegen de preventieve schorsing, zoals uit de lezing van deze beslissing genoegzaam mag blijken.

De Kamer van beroep erkent dat er sprake is van een materiële vergissing in voormelde beslissing in zoverre er in een enkele zin sprake is van ‘een ontslag om dringende reden’. Dat de verzoekende partij daaruit meent te mogen afleiden dat de Kamer van beroep destijds het beroep tegen (nota bene) de tuchtmaatregel ‘het ontslag’ heeft behandeld, doet de werkelijkheid oneer aan.

4.3. De verzoekende partij meent dat er sprake is van een schending van de redelijke termijnvereiste. De Kamer van beroep treedt deze zienswijze niet bij.

De verwerende partij heeft begin september 2022 aan de onderzoekscel van het GO! gevraagd om het onderzoek te voeren. De onderzoekscel zag zich blijkbaar genooddaakt om in verschillende fasen tewerk te gaan (cf. enquête en getuigenverhoor), en moest daarnaast ook talrijke documenten analyseren. Door een medische oorzaak was de verzoekende partij daarenboven beperkt beschikbaar, hetgeen de werkzaamheden heeft vertraagd. Van zodra het onderzoeksrapport werd neergelegd (i.e. in juni 2023) heeft de verwerende partij, mede gelet op de vakantieperiode, snel gehandeld en is men binnen een redelijke termijn (i.e. in september 2023) tot een beslissing gekomen.

De verzoekende partij voert verder aan dat er sprake zou zijn van een schending van de formele motiveringsplicht. In zoverre als nodig (cf. supra 4.1.) merkt de Kamer van beroep op dat de tenlasteleggingen voldoende nauwkeurig zijn geformuleerd en dat de bestreden beslissing afdoende is gemotiveerd, zoals genoegzaam blijkt uit het door verzoekende partij gevoerde verweer.

4.4. De verzoekende partij meent dat de tuchtfeiten verjaard zijn.

De Kamer van beroep kan deze redenering enkel bijtreden wat de eerste tenlastelegging betreft, in die zin dat de verwerende partij quasi onmiddellijk op de hoogte was van de veelvuldige vervangingen, waaronder de volledige maand september 2021, en zich in de mogelijkheid bevond dit objectief vast te stellen.

Overeenkomstig artikel 19, §5, derde lid van het besluit van de Vlaamse regering van 22 mei 1991 omtrent de evaluatie, maatregelen van orde en tucht in het gemeenschapsonderwijs kan immers geen tuchtrechtelijke vervolging meer worden ingesteld *“na verloop van een termijn van zes maanden na de vaststelling of de kennisname van de strafbare feiten”*.

Vastgesteld wordt dat de algemeen directeur de vervangingscontracten ondertekent. Ook de loonfiches worden door de verwerende partij afgeleverd. In zoverre de verzoekende partij de statutair voorziene arbeidsduur niet respecteerde ten gevolge van de invulling van de vervangingscontracten, meent de Kamer van beroep evenzeer dat de verwerende partij bijzonder goed geplaatst is om dergelijke feiten objectief vast te stellen op het ogenblik dat ze zich zouden manifesteren. Deze feiten vergen geen nader onderzoek omdat de verzoekende partij zelf reeds over voldoende nauwkeurige en bewijskrachtige gegevens beschikte die het toelieten om de tuchtvordering op te starten.

De Kamer van beroep meent dat de desbetreffende feiten verjaard zijn waardoor geen tuchtrechtelijke vervolging meer mogelijk is. Subsidiair merkt de Kamer van beroep op dat ze voornoemde tenlastelegging niet als een tuchtinbreuk kan kwalificeren, mede gelet op de jarenlange bestaande situatie, de moeilijkheden die men klaarblijkelijk niet zelden ondervindt om vervangers te vinden, en de vaststelling dat men geregeld ook aan andere personeelsleden vraagt om als vervanger in te springen. In een dergelijke context komt het weinig redelijk over om de door de verzoekende partij opgenomen vervangingsopdrachten als een tuchtfeit te omschrijven. Overigens ligt van de daaraan gekoppelde vaststelling dat zij haar normale dienstprestatie niet zou vervullen, geen afdoende bewijs voor.

Wat de overige tenlasteleggingen betreft, neemt de Kamer van beroep aan dat de verwerende partij hiervan inderdaad pas door middel van het onderzoeksrapport kennis heeft genomen, o.a. omdat deze feiten niet met voldoende zekerheid konden vastgesteld worden en men het in alle redelijkheid nuttig kon achten een en ander nader te analyseren.

4.5. Wat de tweede tenlastelegging betreft, oordeelt de Kamer van beroep dat deze feiten niet als een tuchtinbreuk kunnen worden beschouwd.

Dat er, ingegeven door praktische redenen of door plotselinge noodwendigheden, wissels of overnames van busritten tussen busbegeleiders onderling of in het licht van een vervangingsopdracht plaatsvinden, kan niet als een tuchtfeit worden opgevat. Hetzelfde geldt voor de daarbij horende vaststelling dat er sprake van een misbruik van functie zou zijn, te meer daar de rechtstreekse betrokkene in het kader van het tuchtonderzoek niet werd gehoord waardoor de concrete omstandigheden van deze overnames onduidelijk blijven. De Kamer van beroep stelt vast dat er aangaande dergelijke stellingname onvoldoende bewijs voorligt.

4.6. De Kamer van beroep oordeelt dat de overige drie tenlasteleggingen (i.e. ‘vroeger afstappen’, ‘betaling vervangende busbegeleiders’ en ‘ontstentenis vervangingscontracten’) afdoend zijn bewezen en wel degelijk als tuchtfeiten kunnen worden gekwalificeerd.

In zoverre de verzoekende partij meent dat de (overige) tenlasteleggingen zich louter situeren in de sfeer van de vervangingscontracten die de verzoekende partij uitvoerde als busbegeleider (i.e. naast haar statutaire functie als buscoördinator) en zij hiervoor bijgevolg niet tuchtrechtelijk kan worden gesanctioneerd overeenkomstig de decretale rechtspositieregeling, kan de Kamer van beroep deze redenering dan ook niet bijtreden.

Een tuchtrechtelijke vervolging kan immers zowel verband houden met feiten die zich in het kader van de (statutaire) tewerkstelling hebben voorgedaan, maar ook met omstandigheden die zich daarbuiten manifesteren. In bepaalde omstandigheden kunnen gebeurtenissen die zich in de privésfeer voltrekken, in aanmerking worden

genomen. In casu hebben de tenlasteleggingen ook een weerslag op de statutaire tewerkstelling en is er een duidelijk verband met de functie van de verzoekende partij als buscoördinator. Deze feiten kunnen bijgevolg wel degelijk tuchtrechtelijk vervolgd en bestraft worden.

Wat de verwijzing naar de bepalingen uit de Arbeidsovereenkomstenwet betreft, kan de Kamer van Beroep enkel vaststellen dat deze bepalingen *in casu* niet aan de orde zijn.

4.7. Voortbouwend op het voorgaande punt wijst de Kamer van beroep erop dat uit het onderzoeksrapport blijkt dat er, in tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partij voorhoudt, afdoende bewijs voorligt van de drie tenlasteleggingen, niet in het minst omdat de verzoekende partij zelf een aantal gebeurtenissen erkent.

Zo heeft de verzoekende partij zelf aangegeven dat zij inderdaad een beperkt aantal keren vroeger is afgestapt, volgens haar op vraag van de buschauffeur. Als buscoördinator had zij in deze een voorbeeldfunctie en was zij er voldoende van op de hoogte dat busbegeleiders niet vroegtijdig de begeleiding mogen onderbreken.

Wat de tenlastelegging inzake het betalen van vervangende busbegeleiders betreft, oordeelt de Kamer van beroep dat er voldoende elementen in het administratief dossier ervan doen blijken dat er een weinig navolgbare praktijk bestond om bedragen die aan busbegeleiders werden betaald ondanks het feit dat zij hun taak niet hadden uitgevoerd, cash aan de verzoekende partij te bezorgen. Zij zou dan vervolgens dit bedrag aan de vervangers betalen omdat, volgens de verzoekende partij, minstens een vervanger had gevraagd om zonder vervangingscontract tewerkgesteld te worden. Het is weinig verwonderlijk dat er in het administratief dossier geen elementen terug te vinden zijn waaruit blijkt deze ‘rechtzettingen’ op een correcte manier zijn verwerkt of aangegeven. De verwerende partij stelt dan ook terecht dat dergelijke betalingen ‘in het zwart’ gebeurden.

Ook het niet aanbieden van vervangingscontracten is afdoende bewezen en door de verzoekende partij erkend. Het is een vaststaande praktijk dat indien een ‘vaste’ busbegeleider dient vervangen te worden, een vervangingscontract wordt gesloten.

De Kamer van beroep stelt, in navolging van de verwerende partij, vast dat zulks in een aantal gevallen niet is gebeurd. De opmerking van de verzoekende partij inzake de ‘goede arbeidsorganisatie’ en de suggestie om een standby/reservebusbegeleider in dienst te nemen, doen in casu niet ter zake. De tenlastelegging houdt immers geen verband met (de ontstentenis van) de aanwerving van een dergelijke werknemer op basis van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.

4.8. De Kamer van beroep herinnert eraan dat het loutere feit van een tekortkoming aan de beroepsplichten volstaat om als een tuchtfeit te worden beschouwd (cf. art. 12 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs). Verder kan ook uit een lichte fout een tuchtfeit voortvloeien. Er is geen bijzonder opzet vereist. Dat een bepaalde tekortkoming onbewust of niet intentioneel zou zijn begaan, doet bijgevolg niet terzake. Immers wordt in het tuchtrecht, in tegenstelling tot bijvoorbeeld in het strafrecht, geen onderscheid gemaakt tussen opzettelijke en niet opzettelijke inbreuken. Zoals reeds gesteld volstaat in beginsel het loutere feit van een tekortkoming aan de beroepsplichten opdat zulks kan worden beoordeeld als schuldig gedrag. Een en ander kan nochtans wel in aanmerking worden genomen bij het bepalen van de strafmaat.

Hoewel de Kamer van beroep erkent dat de verzoekende partij gebrekkig werd aangestuurd, kan dit geen verschoningsgrond vormen voor de tuchtinbreuken, te meer daar omtrent de weerhouden tenlasteleggingen wel duidelijk over de verwachtingen werd gecommuniceerd en elke voorzichtige en redelijke persoon geplaatst in dezelfde omstandigheden behoort te weten dat bepaalde praktijken geen navolging verdienen. In zoverre de verzoekende partij verwijst naar ‘nemo auditur propriam turpitudinem allegans’ en ‘fraus omnia corrumpit’, tast de Kamer van beroep zowel in feite als in rechte in het duister omtrent de draagwijdte en gevolgtrekking die hieraan moet gekoppeld worden in die mate dat er geen nuttig middel uit kan worden afgeleid.

Gelet op hetgeen hiervoor is uiteengezet is de Kamer van beroep van oordeel dat voormelde drie tenlasteleggingen zijn bewezen en een inbreuk vormen op de plichtenleer, en in het bijzonder op de artikelen 6, 7 en 8 van voornoemd decreet.

4.9. Wat de strafmaat betreft, oordeelt de Kamer van beroep dat de opgelegde tuchtstraf disproportioneel zwaar is.

Voor de drie bovenvermelde tenlasteleggingen is een afhouding van wedde van 10% gedurende twee maanden een gepaste maatregel die in redelijke verhouding staat met de ernst van de bewezen tenlasteleggingen daarbij rekening houdend met een aantal verzachtende omstandigheden, waaronder de zeer beperkte begeleiding en aansturing die de verzoekende partij sinds haar aanstelling genoot, haar blanco tuchtverleden, en de -althans vanuit kwantitatief oogpunt- bijzonder geringe omvang van de tuchtfeiten.

BESLISSING

Gelet op het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het Gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de evaluatie, maatregelen van orde en tucht in het gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel van 6 augustus 2009 houdende aanstelling van de voorzitter en plaatsvervangende voorzitters van de Kamer van Beroep voor het personeel van het gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het Werkingsreglement van de Kamer van Beroep voor het gemeenschapsonderwijs, zoals goedgekeurd op 10 november 2011;

Gelet op de hoorzitting van 12 december 2023;

Na beraadslaging;

Na geheime stemming over de vraag of tenlasteleggingen 1 en 2 kunnen weerhouden worden, 9 leden stemmen tegen (unaniem).

Na geheime stemming over de vraag of tenlasteleggingen 3, 4 en 5 kunnen weerhouden worden, 6 leden stemmen voor en 3 leden stemmen tegen.

Na geheime stemming over de vraag of het ontslag moet vernietigd worden, 9 leden stemmen voor (unaniem).

Na geheime stemming over de vraag of men akkoord gaat met het voorstel van nieuwe tuchtsanctie nl. de afhouding van wedde van 10% gedurende 2 maanden, met 7 stemmen voor en 2 stemmen tegen.

Enig artikel

De beslissing d.d. 5 september 2023 van de raad van bestuur van Scholengroep, waarbij mevrouw ... de tuchtstraf 'het ontslag' wordt opgelegd, wordt vernietigd en vervangen door de tuchtstraf 'afhouding van wedde van 10% gedurende 2 maanden'.

Aldus uitgesproken te Brussel op 12 december 2023.

De Kamer van Beroep was samengesteld uit:

Mevrouw Evelien TIMBERMONT, voorzitter;

Mevrouwen N. DE CALUWE en H. ELOOT en de heren G. VAN PASSEL en W. VERCRUYSEN vertegenwoordigers van het gemeenschapsonderwijs;

De heren J.-L. BARBERY, E. DE NAEYER, D. DIETRICH en G. ACHTEN en mevrouw S. VANSPEYBROECK vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Om de pariteit onder de geledingen te herstellen neemt, na loting, de heer G. ACHTEN niet deel aan de stemming.

Mevrouw P. MICHIELS, secretaris.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij en voor het dossier.

De Secretaris,

Voorzitter,

P. MICHIELS,

E. TIMBERMONT